F

شریعت

ورځپانه

د افغانستان اسلامي امارت مرکزي نشراتي ارګان

د تأسیس کال ۱۳۷٤ هـ.ش/ دوهم پړاو / ۱٦۰ ګڼه / دوشنبه ۲٦ رمضان‌المبارک ۱٤٤٤ هـ.ق / ۲۸ حمل ۱٤۰۲ هـ.ش / ۱۷ اپریل ۲۰۲۳ میلادي

مولوي امیرخان متقي زرداري ته:

له اختر مخکې دې پاتې افغان بندیان خوشي شي

شریعت: د بهرنیو چارو وزارت سرپرست مولوي امیرخان متقي له خپل پاکستاني سیال بلاول بوټو زرداري سره ټلیفوني خبرې وکړې.
په دغه ټلیفوني خبرو کې د دواړو هېوادونو ترمنځ پر یو شمېر مهمو او دوو اړخیزو سیاسي، اقتصادي، ترانزیتي او سوداګریزو مسایلو خبرې وشوې.
د افغانستان د بهرنیو چارو وزارت سرپرست په یادو خبرو کې همدارنګه غوښتنه وکړه چې د نیکمرغه کوچني اختر تر رارسېدو وړاندې د پاکستان په ... ٥مخ

ملا عبدالغنی برادر در مراسم افتتاح پروژهٔ عمرانی گلبهار پلازا:

مردم افغانستان در آیندهٔ نزدیک شاهد تطبیق پروژه‌های بزرگی خواهد بود

پروژه انکشافی گلبهار پلازا با هزینه ۷۰ میلیون دالرامریکایی در کابل تطبیق می‌شود.
بنیاد سرمایه گذاری گلبهار روز گذشته یک پروژهٔ انکشافی به نام گلبهار پلازا را در کابل با حضور ملا عبدالغنی برادر معاون اقتصادی ریاست الوزرا و شماری از مقامات کابینه و برخی از سرمایه گذاران افتتاح کرد.
ملا عبدالغنی برادر، معاون اقتصادی ریاست الوزرا در این مراسم گفت: افغانستان در حال حاضر نسبت به هر زمان دیگر برای سرمایه گذاری آماده شده است، تطبیق پروژهٔ ... ٥مخ

وزارت دفاع ملی بیش از ۲۰۰ کارمند متقاعد را استخدام نمود

شریعت: وزارت دفاع ملی بیش از دو صد تن از منسوبین نظامی و ملکی را که اخیراً تقاعد نموده بودند، به عنوان کارکن بالمقطع جذب کرد.
این وزارت روز گذشته با نشر خبرنامه‌یی گفت: وزارت دفاع ملی به منظور عرضه خدمات بهتر در بخش‌های فنی، مسلکی، ص٥

د مالیې وزارت:

ګمرکونو له ټاکلي هدف پورته عواید راټول کړي

مالیې وزارت خبر ورکړی چې تېر کال یې د ګمرکونو ریاست له لارې له ورکړل شوي هدف پورته عواید راټول کړي. له یاد وزارت څخه په خپره شوې خبرپاڼه کې راغلي چې تېر کال ګمرکونو ته ۹٦ میلیارده افغانۍ هدف ورکړل شوی و چې د تېر کال په کب میاشت کې پوره شو. د سرچینې د معلوماتو پر اساس، تېر کال له ګمرکونو څخه په ټولیز ډول ۱۱۱.٥ میلیارده افغانۍ عواید راټول شوي چې له ټاکل شوي هدف ... ٥مخ

د لومړي ځل لپاره د پکتیکا ۳ ولسوالیو ته مخابراتي خدمات وغځول شول

د پکتیکا د مخابراتو او ټکنالوجۍ ریاست وایي، د دغه ولایت په ډیله، نکه او زیروک ولسوالیو کې د لومړي ځل لپاره مخابراتي شبکې غړیز او انټرنیټي خدمات پیل کړل. د پکتیکا د اطلاعاتو او فرهنګ رییس وایي، چې لا هم د دې ولایت شپږ ولسوالۍ له مخابراتي خدمتونو بې‌برخې دي، خو زیاتوي، هڅې روانې دي چې یادې ولسوالۍ هم ډېر ژر تر مخابراتي پوښښ لاندې راشي. د یادو ولسوالیو خلک د مخابراتي خدماتو پر پیلېدو خوښي ښېي او وایي، اوس به یې ډېر ... ٥مخ

حاصلات بامیه کشور به ۵۹ هزار متریک تُن می‌رسد

شریعت: مسوولان وزارت زراعت، آبیاری و مالداری می‌گویند که در یک سال گذشته حاصلات بامیه در سراسر کشور، نزدیک به پنجاه و نه هزار متریک تُن می‌رسد.
این وزارت روز گذشته با نشر خبرنامه‌یی گفت: حاصلات بامیه در سال (۱٤۰۱هـ.ش) به ۵۸ هزار و ۹۳۰ متریک تُن رسید.
براساس آمار ریاست احصاییه وزارت زراعت، آبیاری و مالداری در سال ۱٤۰۱، به مقدار ۵۸ هزار و ۹۳۰ متریک تن ... ص٥

بلخ کې د معتادینو درملنې لپاره نوی مرکز جوړ شو

بلخ کې په نشه یې توکو د روږدو کسانو د درملنې نوی مرکز پرانیستل شو
د بلخ سرپرست والي حاجي محمدیوسف وفا په ځانګړې سپارښتنه بلخ کې په نشه یې توکو د روږدو کسانو لپاره نوی مرکز پرانیستل شو، چې عملاً د یاد ولایت له ۸ کمپونو څخه د روږدو کسانو د انتقال لړۍ نوي مرکز ته پیل شوه.
د بلخ سرپرست والي په راتګ سره د روږدو کسانو د یادو کمپونو څخه د نظارت لپاره کمېټه وټاکل شوه، چې تر نظارت او... ٥مخ

په سودان کې څه روان دي؟ ۲ مخ

حکومت گذشته فراگیر بود یا تقلبی ؟ صفحه۳

د اسلامي عقایدو پېژندګلوي ٤ مخ

سرمقاله

د نظام د چلښت لپاره پراخو بهرنیو اړیکو ته اړتیا ده!

له نېکه مرغه په دې وروستیو کې موږ له بهرنۍ نړۍ سره د اړیکو رغولو په برخه کې څو ښه پرمختګونه کړي او هیله ده چې دا لړۍ به نوره هم ښه چټکه پرمخ ولاړه شي د مثال په ډول د سمرقند په غونډه کې د افغان حکومت د استازي حضور او بیا کابل ته د اقتصادي تعامل پراخوله په هدف د قزاقیستان د یو لوړ رتبه هیئت راتګ او په ګڼو مواردو کې یې د شراکت او ملګرتیا څرګندونه او داسې نور. خو دلته لازمه ده چې موږ داومنو چې دا هم یوازې زموږ کمال نه دی، بلکې دا مهال په ټول ختیځ او سیمه کې همدغسې یو حالت راغلی. البته دا حقیقت هم د پام وړ دی، چې افغانستان کې امن او ثبات طبعاً د سیمې لپاره یو هڅوونکی عامل دی، چې همدا بیا خپله د افغانانو کمال دی. دا چې اوس موږ لګیا وو هغه مروره نړۍ را پخلا کوو چې نور خو څه ان یوه بده خبره مو هم نه ده ورته کړې، زموږ لپاره یو اضافي سر خوږی جوړ شوی، ځکه له برېتانیې، شوروي اتحاد او ناټو پورې ګردو په وچه ناروا پر موږ یرغلونه کړي او ښایي دا توقع یې وه چې افغانان ګلونه پرې وپاشي، خو داسې نه دي شوي او خامخا به دلته خوږ شوي او سترې شوي وي. همدا زموږ ګناه ده چې لاتر اوسه یې نه ده رابښلې. په هر صورت موږ هم مجبور یو او په یوه داسې زمانه کې چې ټوله نړۍ فقط د یو ستر کلي بڼه لري، هېڅکله جلا او کوښه ژوند نه شو تېرولی، بناءً پر دې په هر ممکن شکل به لږ تر لږه خپل ګاونډي او د سیمې هېوادونه تشویقوو، څو یوازې زموږ ګټې نه، بلکې د خپلو خپلو ګټو لپاره له مقاطعې تېر او ... ٥مخ

کابل کې یو سړک ګټې اخیستنې ته وسپارل شو

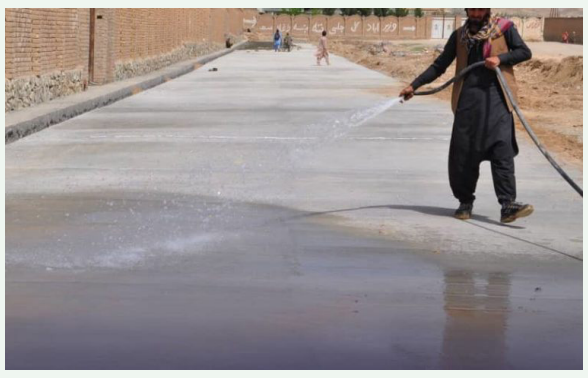

شریعت: د کابل ښار په ۱۹ ناحیه کې یوه سړک جوړ او ګټې اخیستنې ته وسپارل شو.
سرچینې د یوې خبرپاڼې په خپرولو سره ویلي چې د ۱۹مې ناحیې اړوند د تنګي غارو په سیمه کې د سړک جوړولو چارې، چې څه موده وړاندې د کابل ښاروالۍ له لوري پیل شوې وې، بشپړې او ګټې اخیستنې ته وسپارل شو. ٥مخ

۱۱ کانونه داوطلبۍ ته وړاندې کېږي

د کانونو او پټرولیم وزارت وایي، د هېواد په څلورو ولایتونو کې د کوچني مقیاس کان کېندنې ۱۱ ساحې داوطلبۍ ته وړاندې کوي.
دغه وزارت د یوې خبرپاڼې په خپرولو سره ویلي، چې ... ٥مخ

عواید ۸۶ میلیون افغانی اداره توزیع تذکره هرات

شریعت: ریاست احصائیه و معلومات در یک سال گذشته از درک توزیع تذکره ۸۶ میلیون افغانی عواید جمع‌آوری نموده است.
ریاست عمومی احصائیه و معلومات، روز گذشته با نشر خبرنامه‌یی گفت که در سال ۱۴۰۱، بیش از ۳۴۰ هزار تذکره الکترونیک و کاغذی برای شهروندان هرات توزیع شده و از این درک ۸۶ میلیون افغانی به خزانه دولت واریز شده است.
در خبرنامه آمده است که روزانه بیشتر از ۳ هزار متقاضی به سه مراکز توزیع تذکره الکترونیکی وکاغذی در این ولایت... ص٥

به هزینهٔ ۲۴ میلیون افغانی چهار شبکهٔ آبرسانی در کاپیسا ساخته شد

شریعت: چهار شبکه آب رسانی در ولسوالی‌های حصه اول و حصه دوم کاپیسا، به بهره‌برداری سپرده شد.
وزارت احیا و انکشاف دهات روز گذشته با نشر خبرنامه‌یی گفت: کار این شبکه‌ها به هزینهٔ بیست و چهار میلیون و ۳۷۱ هزار و ۳۸۵ افغانی زیر چتر ریاست احیا و... ص٥

نگهداری مطمئن فایل ها درکمپیوتر

پوهنیارسمونوال محمد فیاض حیدری/ استاد اکادمی پو لیس

درصورت عدم تدابیر امنیتي درکمپیوتر فایل ها را که سالها زحمت کشیده ایم ازقبیل کتاب ، رساله ، تصاویر، فایل های ویدیوئي ، پلان های امنیتی ،گزارش ها واسناد محرم نتنها محفوظ نخواهد ماند بلکه احتمال بدست آوردن بعضي فایل ها را از طریق انترنیت درکمپیوتر ها ویا هم از اثر ویروس تماماً فایل هاي خویش را از دست دادند ، بناءً مسئله حفظ امنیت درنگهداري فایل ها باید از آخرین امکانات دست داشته استفاده گردد . درنخست کمپیوتر را باز نمائید ودرایف هاي کمپیوتر را مشاهده نمائید ،درصورتی که یک درایف (درایف c) درکمپیوتر داشته باشید، فایل ها ي کمپیوتر محفوظ نخواهد بود ! زیرا اگر به کمپیوتر ویروس شیوع یابد و در عملکرد سیستم عامل ویندوز در(درایف C)اختلال ایجاد گردد، کمپیوترشما به مشکل روبرو خواهد شد، بناءً لازم است تاکمپیوتر را جدیداً انستال و ویندوز را نصب نمائید دراین صورت تماماً فایل هائي که درکمپیوتر دارید از بین میرود زیرا که درکمپیوتر یک درایف (درایف C) داشتیم .پس به خاطر نگهداری مطمئن فایل ها باید درکمپیوتر چندین درایف ایجاد نماییم .فرضاً درایف (E) (D)(C) وغیره .مطابق ظرفیت هارد دسک که درایف (C) را صرف به سیستم عامل ویندوز تخصیص میدهیم ودردرایف های (e)(d) میتوان فایل ها را مطمئن نگهداری وsave نمود ، که درصورت شیوع ویروس ویا مشکل کمپیوتر میتوان صرف سیستم عامل ویندوز را دردرایف (C) نصب نمود . و دردرایف های دیگر کمپیوتر که فایل های ما ذخیره است آسیب نرسد . وفایل های کمپیوتر را از دست نخواهید داد . وهمچنان برای نگهداری مطمئن فایل درایف های Dو E میتوان درایف ها را قفل نمود که درصورت روشن بودن کمپیوتر هم اشخاص به فایل های ما دسترسی نخواهد داشت که با استفاده از عملیه Bit locker Drive Encryption که این دستوردرویندوز XP وجود ندارد .ولی درویندوز ۷ و۸ در Dvd وجود دارد ، ولي در سی دی ویندوز ۷ این دستور وجود ندارد . با استفاده از این دستور میتوان درایف های کمپیوتر را قفل نماییم تا فایل های ما محفوظ بماند وکسي نتواند فایل های ما را از بین ببرد که با کلیک نمودن بالاي Control panel وانتخاب دستور Bit locker Drive Encryption ویندوي باز میگردد .فرضاً درایف E کمپیوتر را میخواهیم قفل گردد ، بطرف راست درایف E بالاي دستور Turn on Bit locker کلیک نموده و درساحه Type your password شفر خویش را وارد میسازیم ودرساحه Retype your password بازهم تکراراً پسورد را تحریر مینماییم وNext را انتخاب نموده ومیتوانیم بعضی از معلومات را به خاطر Recover انتخاب نماییم : مثلاً پسورد را فراموش نماییم، میتوانیم فایل ها درایف مشخص شده را Recover نماییم واگر دستور save the recovery key to a file را انتخاب نماییم ، فایل Recover را به شکل فایل ثبت میکند ، موقعیت فایل Recover را مشخص وyes را انتخاب میکنیم وبعداً بالاي Next کلیک نموده وسپس دستور start Encrypting را انتخاب ودرایف ما قفل میگردد، تا فیصدی تکمیل گردد ودرایف متذکره قفل میگردد وهرکسي که درایف را باز نماید شفر وپسورد کمپیوتر طلب مینماید ودرصورتی که خود شما میخواهید درایف را باز نمائید بالای درایف قفل شده دبل کلیک نموده وشفر وپسورد خود را وارد سازید، درایف تان باز میگردد واگر میخواهیم درایف را دوباره unlock نماییم ،توسط پسورد که داده ایم پس قفل آنرا میتوان از بین برد .

سرسایه ورکړئ!

مولوي نورالحق مظهري

سرسایه په هر مسلمان لازمي ده چې آداء یې کړي، د سرسایې دوې ګټې دي: یوه ګټه یې خپله روژتي ته رسېږي هغه دا چې روژتي که په روژه کې کومې بدې او بې ګټې خبرې کړې وي د سرسایې په آداء کولو سره د هغه خبرو د ګناه څخه پاکېږي بله ګټه یې مسکین ته رسېږي هغه دا چې د سرسایې په ورکولو سره د مسکین اړتیا پوره کېږي، حضرت محمد رسول الله (ص) سرسایه ټاکلې، ترڅو روژه دار له بې ګټې او بدو خبرو پاک کړي او د مساکینو لپاره یو خوراک شي هر څوک چې یې د اختر له لمانځه مخکې آداء کړي نو هغه قبول شوی زکات دی او هر څوک چې یې د اختر د لمانځه وروسته آداء کړي نو هغه له خیراتونو یو خیرات دی.

په سودان کې څه روان دي؟

حمدالله فطرت

کله چې په ۲۰۱۹ م کال سودان کې د عمر البشیر پر ضد ولسي لاریونونه زیات شول نو د سودان د پوځ مشر او دفاع وزیر عوض بن عوف، لوی درستیز عبدالفتاح برهان او ستر جنرال حمدان حمیدتي د عمر البشیر نظام سقوط او د چارو واکې په لاس کې واخیستې.خلکو چې د نظام د تبدیلۍ لپاره لاریونونه کول له پوځي کودتا وروسته یو ځل بیا سړکونو ته راووتل، دوی شعار ورکاوه چې هېڅکله عسکري او پوځي حکومت نه غواړي، باید د چارو واکې نوي ملکي حکومت ته وسپارل شي.

د پوځي حکومت د مشرانو تر منځ هم اختلافات زیات شول، د پوځي شورا او حکومت مشر عوض بن عوف استعفا ورکړه او پر ځای یې لوی درستیز عبدالفتاح برهان ته واکې وسپارلې د نوي پوځي حکومت په رأس کې دوه قوي جنرالان وو چې له عبدالفتاح برهان سره د سودان ۲۰۰۰۰۰ دوه لکه پوځ او جنرال حمدان حمیدتي بیا د چټک غبرګون ځانګړو ځواکونو چې تعداد یې سل زرو ته رسېږي قوماندې پر غاړه درلوده، دوی دواړو د سودان د مشرانو شورا په نوم یو نوې رهبري شورا تأسیس کړه چې نیم یې پوځي او نیم یې سیاسي مشران وو.د دې جوړښت په رأس کې د پوځ مشر عبدالفتاح برهان وو چې سودان ولس ته یې وعده ورکړه چې نور به واک سیاسي مشران چلوي پوځ به مداخله نه کوي.یاد حکومت انتقالي دوره تېره کړه او واک یې نوي حکومت ته چې مشري یې یو غیر پوځي سیاسي مشر محمد حمدوک کوله وسپاره.څه موده وروسته د قدرت دغه مثلث کې هم د واک پر سر ناندرۍ پیل شوې، چې د ولس له منځګړیتوب سره سره پوځ او چټک غبرګون ځواکونو د هیواد ټولې چارې په خپل کنټرول کې واخیستلې او مدني سیاسي مشران چې نړیوال ملاتړ یې هم درلود له صحنې بهر کړل د قدرت د مثلث د یوې زاویې له منځل کېدلو وروسته د برهان او حمیدتي تر منځ د واک پر چلولو اختلاف زیات شول چې نن یې د سودان مرکز خرطوم مې یو په بل پسې جنګي جیټ الوتکې را الوزولې او د یو بل مرکزونه یې بمبار کړي. الله تعالی دې د سودان شریف ولس حفاظت وکړي. اوس ښه جوته شوه چې د یو نظام د بقا لپاره د صف وحدت او واحده قوماندې څومره اړینه ده.

د GPS په هکله لنډ مالومات

پوهنیار ننګیالی فهیم

نچوړ:

څرنګه چې په اوسنی نړۍ کې تکنالوژي په ډېرې چټکۍ سره وده کوي او نړۍ ډېره نږدې کوي او اړینې آسانتیاوې هم وګړو ته برابرې کوي،نو په دې لړ کې د پورتني (ځای پېژندلو نړیوال سیستم) (GPS Global positioning system) موضوع په هکله لیکنه او د مالوماتو راټولول د پولیسو په ورځنیو دندو کې د دې تکنالوژۍ له ځانګړتیاوو سره د بلدیت او د هغې د آسانتیاوو څخه ګټه اخیستل یوه اړتیا شمېرل کېږي.

سریزه:

په اصل کې د لارښوونې اولارموندنې سیستم چې د متحدو ایالتونو د دفاع وزارت په غوښتنه له څلورویشتو سپوږمکیو جوړ او په شپږو بېلا بېلو توپیر لرونکو مدارونو کې ځای پر ځای شوی دی. دغه سیستم په لومړیو کې د پوځي (نظامي) موخو لپاره جوړاو د ۱۹۸۰ زکال وروسته په ټولیزه توګه د ګټې اخیستلو لپاره وکارول شو چه په هر ډول جوي او جغرافیایي حالاتو کې د شپې او ورځې په ټولو ساعتونو کې هغې ته لاسرسی شونی دی. د دغه سیستم جوړوونکو د نوموړي سیستم د کارولو خدمتونه پرته د کوم مادي لګښت څخه په وړیا توګه اعلان کړي دي.

د نوموړي سیستم سپوږمکۍ خوځنده او سیارې دي، په څلورویشتو ساعتونو کې دوه ځلې د ځمکې په شاه او خواه څرخېږي. د(GPS)دغه سپوږمکۍ د (NAVSTAR) په نوم پېژندل کېږي. د(GPS)کاروونکو ته د دغه سیستم د ټولو ځانګړتیاوو سره بلدیت او آشنایي یوه اړینه خبره ده.

د(GPS)لومړنۍ سپوږمکۍ په ۱۹۷۸ زېږدیز کال کې فضا ته ولېږدول شوه چې د هغې وزن کابو ۲۰۰۰ پونده او د لمریزو (سولری) پانو خپورتیا یې ۱۷ فټه او د لېږدوونکي (Transmitter) قدرت یې ۵۰ واټه و، چې وروسته بیا په ۱۹۹۴کې دغه سیستم بشپړ شو.

هره سپوږمکۍ د L۱ اوL۲ په نامه دوه سګنالونه خپروي، چې غیر پوځي غیرنظامي ځواکونه د L۲ د سګنال جه د ۱۵۷۵ میګاهرتزو سره سمون لري ګټه اخلي.

د دې سیستم هره سپوږمکۍ حدود لس کاله چمتو یا فعاله پاتې کېږي، همدارنګه د سپوږمکیو ځای پر ځای کول په مدار کې په خپل وخت تر سره کېږي، د سپوږمکیو پېژندنه د یوه ځانګړی کود (R P N Random code pseudo) په وسیله چې د ۱- ۳۲پورې اعداد دي تر سره کېږي چې دغه اعداد د (GPS)په هره رانیوونکې (Receiver) کې څرګندېږي د اعدادو د ډېروالي لامل د سپوږمکیو تر شمېرې دا دی چې کله د پخوانۍ سپوږمکۍ د کار مودې په پای ته رسېدو وي، نوې سپوږمکۍ مدار ته لېږدول کېږي نو د همدې لپاره د اعدادو ډېروالی په پام کې نیول شوی دی.

د سپوږمکیو د تک راتک لاره په مدار کې د شمالی او سویلي ۶۰ درجې عرض البلد تر منځ ده. دا په دې معنی چې د ځمکې په هر ځای او هر وخت کې کولای شو د دې سپوږمکیو سګنالونو ته لاسرسی ولرو او هرڅومره چې د شمالي او سویلي قطبونو ته نږدې کېږو د (GPS)د سپوږمکیو د لیدلو وړتیا ډېرېږي. که چېرې په ځیر سره سپوږمکۍ زموږ پر سر پورې نه وي هم په دې مانا ده چې په دغو سیمو کې د هغې اغېز منتوب ډېر وي.

د (GPS) د سپوږمکیو یوه له ټولو لویه لاسته راوړنه دا ده چې په هر ډول جوي او جغرافیایي شرایطو کې پرته د رانیوونکي(آخذې) د څرنګوالي په پام کې نیولو سره په سمه توګه کار کوي.

د (GPS) د څلور ویشتو سپوږمکیو د مدار جګوالی (ارتفاع) د بحر له سطحې د ۲۰۰۰ مایلو په واټن کې تک راتک کوي . هره سپوږمکۍ په دوولسو ساعتونو کې یو ځل د ۷۰۰۰ مایلو په ساعت کې د سرعت او ګرندیتوب په لرلو سره د ځمکې په شاه او خواه څرخېږي او خپله انرژي د لمریزو پانو (صفحه های سولري) له لارې پوره کوي. همدا راز له ځانګړیو بطریو کله چې سپوږمکۍ د ځمکې تر سیوري لاندې راځي او یا هم د لمر د نیولو (کسوف) په وخت کې ورڅخه ګټه اخلي او د کوچنیو راکټونو په واسطه په خپل مدار او مسیر کې ساتل کېږي. دلته د دې سیستم ځینو په زړه پورې ځانګړتیاوو ته اشاره کوو.

- د (GPS) لمړنۍ سپوږمکۍ په ۱۹۷۸ زېږدیزکال کې د ځمکې په مدار کې ځای پر ځای شوه.

- په (۱۹۹۴) زېږدیز کال کې د څلورویشتو سپوږمکیو شبکه (NAVSTAR) بشپړه شوه.

- هره سپوږمکۍ ۲۰۰۰ پونده وزن لري او د لمریزو پانو اوږدوالی یې ۵/۵ متره دی.

- د هرې سپوږمکۍ د انرژۍ لګښت د ۵۰ واټو کم دی.

د دې سیستم سپوږمکۍ اطلاعات ځمکې ته مخابره کوي او د (GPS) رانیوونکي اطلاعات رانیسي او د هندسي محاسباتو وروسته د رانیوونکي دقیق موقعیت د ځمکې پر نسبت محاسبه کوي په اصل کې د سګنال د لېږدولو زمان د سپوږمکۍ په واسطه د هغې د رانیولو (اخیستلو) له زمان سره اندول او د دواړو د توپیر له مخې د رانیوونکي واټن یا فاصله له سپوږمکۍ په ډاګه کوي.

رانیوونکې د دوو اړخیزو محاسباتو لپاره لږ تر لږه د دریو سپوږمکیو اطلاعاتو ته اړتیا لري چې د هغې پر بنسټ جغرافیایي طول اوعرض مالوم کړي. همدارنګه د دې په پام کې نیولو سره ګرندیتوب اوچټکتیا (سرعت)، لوری (جهت)او د تک راتک د لارې د واټن او موخې (مقصد) ته د رسېدو پاتې واټن ، د لمر ختو او لوېدو وخت او نور اړین مالومات وړاندې کوي.

د پانګې د لګښت په پام کې نیولو سره کولای شو د پراخه طیف لرونکو رانیوونکو ګټه واخلو او همدارنګه د اړوندې سیمې آپدیت (دنیټې غزېدونکی) نقشې ته هم باید لاسرسی ولرو. د یادونې وړ ده چې اوس د دې ډول رانیوونکو د پلورلو بیه ډېره راټیټه شوې ده.

په هره کچه چې د سیمې نقشه په دقیقه توګه او خیرتیا سره د رانیوونکي په حافظه کې ځای پر ځای شوي، په هماغه کچه تر لاسه کېدونکی مالومات دقیق او مؤثر کیدلای شي د بېلګې په توګه کولای شو د (GPS) په مرسته د نژدې تیلو د پمپ، د اورګاډي تم ځای، روغتون او یا نورو مالوماتو غوښتنه وکړو او په وړاندیز شوې تګلاره ولاړ شو. د ځای پېژندلو د سیستم د ځیرکتیا (دقت) کچه د څو مترو په حد کې وي، همدارنګه کولای شو د ځای پېژندلو د نړیوال سیستم په مرسته کولای شو د نقشې اخیستلو ، مساحت، عمراني پروژو ، غر څېړل (کوهنوردي) ، ناپېژاندو سیمو ته تلل اوسفر کول ، د بېریو چلول، د ژغورنې عملیات ، زلزلې، اورلګېدنې، سېلابونو او نورو طبیعي پېښو پر مهال ګټه واخلو. هر څوک چې وغواړي چېرته سفر وکړي دغه سیستم ته اړ دي.

د دغه سیستم د رانیوونکو ټیټه بیه او د هغې د خدمتونو او آسانتیاوو په پام کې نیولو سره لري نه ده چې په نړدې راتلونکی کې د نړۍ او په ټېره بیا زموږ د ګران هیواد افغانستان ډېر وکړي هغې ته لاسرسی ولري او د هغې په هکله پوهاوی تر لاسه کړي.

د(GPS) سګنالونه د لېږدوونکي سپوږمکۍ د ځانګړي کود) (Ephemeris Pseudo Random Code او دکلنی (تقویمي) Almanacد مالوماتي درلودونکی وي.

د Ephemeris : مالومات تل د سپوږمکیو د لارې خېرېږي او د سپوږمکۍ د څرنګوالي چې جوړه ده او که ستونزه لري، همدارنګه د اوسني نیټې او زمان د مالوماتو درلودونکی وي. د (G P S) رانیوونکي پرته د دې څانګې د مالوماتو هېڅ درک او پوهه نه لري د پیام دغه څانګه د بنسټیزو مالوماتو په درلودلو سره د ځای پېژندلو لپاره ډېر اړین شمېرل کېږي.

Almanac: دا هغه مالومات له ځان سره لېږدوي چې د سپوږمکۍ د مدار د پېژندلو او د سیستم د نورو سپوږمکیو د پېژندګلوۍ مالومات له ځان سره لري اوس کولای شو د (GPS) دکار څرنګوالی وڅېړو، هره سپوږمکۍ یو پیام لېږدوي چې په روانه او ساده توګه وایي زه د(x) سپوږمکۍ یم، اوسنی ځای (موقعیت) مې د (y) دی او دا پیام د (z)په وخت لېږل شوی دی. که هرڅو دا یو ډېر آسانه او ساده شکل لېږدول شوی پیام دی، مګر کولای شو د سیستم د بشپړو کارونو په هکله مالومات ولري. د (GPS) رانیوونکی پیام اخلي د Almanac او Ephemeris د ټولیزو اطلاعاتو د خپرېدو په څانګه کې یې د وروستیو ګټو اخیستلو لپاره زېرمه کوي. همدارنګه دغه مالومات د (GPS) د رانیوونکي د ساعت د تنظیم لپاره هم په کارېږي. اوس د رانیوونکي د موقعیت لپاره اخیستل شوی وختونه د رانیوونکی له وخت سره اندول کوي او د دواړو له توپیره د رانیوونکي واټن د) (GPS سپوږمکۍ ثابتوي، دا هغه کړنلاره ده چې په ځیرتیا سره یې د ((GPS یو رانیوونکی تر سره کوي.

پایله:

په پورتني لیکنه کی هڅه شوی تر څو د اوسنی نړۍ پرمختللی تکنالوژی په لړ کی د) (GPS په هکله لنډ مالوت را ټول او دګرانو همسلکانو د پوهاوی د لوړتیا لپاره وړ اندی شول هیله مندیم اغیزمن او د پام وړ بلل شوی وی. اخځلیکونه :۱- رادیو سکنال جلد اول ۲- مدارهای میکرو الکترونیک جلد اول

حکومت گذشته فراگیر بود یا تقلبی؟

احمدشاه

از زمانی که امریکا و غلامانش شکست مفتضحانه خوردند و افغانستان آزاد گردید، کلمه‌ی حکومت فراگیر سر زبان‌ها افتاده و یک عده مردم ساده‌لوح و مغرض آن را در هرجا زمزمه می‌کنند. اما نمیدانند که حکومت گذشته همه برخاسته از تقلب و تعصب بود و بجز از چند تیکه‌دار قومی و رهبران استفاده‌جو، دیگر ملت و مردم اصلاً درآن نقش و مشارکت نداشتند.

درآن دوره های ننگین، ملت و مقدسات و ارزش‌های ملی همه روزه توهین و تحقیر می‌شدند و هیچ‌مسلمانی نمی‌توانست از مقدسات خود دفاع و پاسداری نماید.

اگر کسی برای دفاع از ارزش های اسلامی و ملی حرف میزد، متهم به تروریست می‌شد و محکوم به جزای سنگین بود.

افغانستان از سالیان دور و درازی شاهد رژیم هایی بوده که در ظاهر حرف از حکومت فراگیر میزدند، اما در عمل جز غلام و نوکر اشغالگران، چیز دیگری نبودند.

افغانستان خصوصاً در بیست سال پسین، توسط چهل کشور متجاوز اشغال شده بود و این چهل کشور و هم‌پیمانان شان حکومت می‌ساختند و برگرده های مردم فقیر و بیچاره افغانستان، سوار می‌کردند.

حکومت‌هایی به نام جمهوریت و فراگیر، همه برخاسته از تقلب و تعصب بودند و ملت، نه در انتخاب زعیم خود نقش داشتند و نه انتخابات واقعی وجود داشت.

تیکه‌داران قومی در پشت پرده با امریکا، ناتو و تربیت‌یافتگان شان معامله می‌کردند و گودی مورد نظر امریکا و اشغالگران را در کرسی می‌نشاندند.

اما نام آن را (انتخابات) و (حکومت جمهوری) (حکومت‌همه‌شمول) می‌گذاشتند و چند تا رهبرنما ازآن بهره می‌بردند و بسته‌ها و بوجی‌های دالر را برای منافع شخصی شان در بانگ‌های خارجی انتقال میدادند.

این استفاده‌جویان حرفه‌وی هنوز در خارج، ازآن پول‌ها سود می‌برند و به عیش‌ونوش می‌پردازند و فرزندان ساده لوح این سرزمین را در افغانستان به نام‌های مختلف به کام مرگ می‌کشانند.

ولی آنچه مایه‌ی تأسف عمیق است، این است که؛ برخی‌ها هنوز این قلدران و کلاه‌گذاران سیاسی را نشناخته اند و کور کورانه خود را مواد سوخت آنان ساخته اند.

ما در این ۱۸ ماه و خصوصاً در این روزها شاهد حرکات و سرکشی‌های ناموفق زیادی بودیم که جز تباهی خود شان، ثمره و نتیجه‌ای در پی نداشت.

این جوانان ساده لوح، احساساتی و عاری از تفکر سیاسی، هنوز نمیدانند که؛ رهبرنماها چه دام‌های فریبی را در راه شان گسترده اند و با سرنوشت آنان چه‌بازی‌های خطرناک و خونینی را برای منافع شخصی خویش، به راه انداخته اند.

اگر آنان، رهبر واقعی می‌بودند در چهل و چندسال، موفق به آوردن یک نظام اسلامی و همه‌شمول می‌شدند و به جنگ‌های خانمان‌سوز حزبی، گروهی، قومی و مذهبی رو نمی‌آوردند و گلِ ثمره‌ی جهاد علیه روس‌ها را پامال نمی‌کردند.

مَردم افغانستان سالیان سال، شاهد شیوه‌ی حکومت‌های این مدعیان دروغین حکومت فراگیر بوده اند و از این ریسمان، رنج و آزار زیادی را متقبل شده اند.

متاسفانه در طول عمر این رژیم‌ها به‌غیر از حاکمیت جزایر قدرت، جنگجویی، گروه‌گرایی و قوم‌پرستی، چیز دیگری وجود نداشت.

درآن دوره‌ها، بی‌عدالتی در افغانستان بیداد می‌کرد و احزاب و تنظیم های پول‌دار و پرامکانات، نیروهای جنگی شان چون صاعقه بر سر مردم می‌ریختند و همه هست‌وبود کشور را در آتش می‌کشیدند.

از کوبیدن میخ بر فرق شهروندان کشور گرفته، تا تجاوز، چپاول و بی‌عزتی همه ثمره حکومت‌هایی بودند که سنگ همه‌شمول‌بودن را به سینه می‌زدند و خود را طلایه‌دار حکومت ملی و مردمی قلمداد می‌کردند.

اما اعمال وحشیانه‌ی آنان از آفتاب روشن‌تر بود که اصلا قابل انکار نیست و برگه‌های تاریخ کشور شاهد این ماجراهای خونین و ننگین خواهند بود.

این مظالم، منجر به طلوع تحریک اسلامی طالبان افغانستان گردید و آخرالامر گلیم فساد و فتنه از کشور برچیده شد.

اما افغانستان، توسط امریکا و معامله‌ی همپیمانان داخلی شان اشغال و به دریای خون، تر گردید و با بمب و کروز نیروهای اشغال‌گر خردوخمیر شد.

در این برهه‌ای از تاریخ بازهم مردان آهنین و مجاهدان فداکار کشور قامت بلند کردند و سرانجام گلیم اشغالگران امریکایی و غلامان حلقه‌به‌گوش شان را برچیدند و چراغ درخشانِ نظام اسلامی را در تمام کشور روشن نمودند.

اما تنها لشکر خفاش است که؛ از آفتاب نظام اسلامی انکار می‌ورزند و همیشه شب‌پرستی و باطل‌پرستی می‌کنند.

ملت افغانستان، دیگر جنگ را در افغانستان اصلا مثبت و مشروع نمیدانند و آن را از اعمال تبهکارانه‌ی سیاسیون قدرت‌طلب و شرارت‌پیشه می‌شمارند.

ملت شریف افغانستان می‌خواهند که فرزندان کشور برخلاف دوره‌های سیاه گذشته، بدون استثنا در وظایف گماشته شوند و شایسته‌سالاری و حکومت‌داری بهتر را تحت امر یک امیر در افغانستان تجربه نمایند.

از نظر اغلب تحلیلگران و تجربه‌ی عام مردم؛ بهترین حکومت، حکومتی است که یک‌دست و هماهنگ باشد و زیر چتر یک شخصیت وسیع الابعاد و امیر عدالت‌پسند، اداره شود که؛ عالیقدر امیر المومنین شیخ هبت الله آخوندزاده حفظه الله، نمونه بهتری حکومتداری خوب و ازاین زعامت و رهبری است که خداوند حکیم آن را برای ملت مجاهد و شهیدپرور افغانستان، ارزانی فرموده است.

ما شهروندان این سرزمین باید خدای خود را سپاسگزار باشیم و قدر نعمت آزادی و آرامی را دانسته با اتحاد و همدلی به سوی آبادی و شکوفایی کشور بشتابیم.

در غیرآن، این ناسپاسی‌ها به ما آسیب خواهند رساند و جز تباهی و بربادی نتیجه‌ی دیگری در پی نخواهند داشت.

هموطنان عزیز!

بیایید از فرصت‌های به دست آمده بهره بگیرم و بر دهان تعصب، تبعیض، تشتت، تمرد، خشونت و بغاوت مشت کوبنده‌یی را حواله نماییم.

به امید افغانستان متحد و آباد

بررسی قاعده فقهی «وزر» در نظام حقوقی افغانستان

پوهنیار محمدیعقوب رسولی / بخش دوم پایانی

۲-اصل شخصی بودن مسؤولیت جزایی در قوانین افغانستان

سیاست جنایی افغانستان بعد از پذیرش حقوق موضوعه و عرفی در این کشور همواره بر رعایت اصل شخصی بودن مسؤولیت جزایی تأکید داشته است. مرور قوانین افغانستان اعم از قانون اساسی و سایر قوانین جزایی نشان دهنده آن است که قانونگذار با توجه به اهمیت اصل مذکور، حداقل یک ماده قانونی را با عبارت «جرم یک عمل شخصی است...» به این اصل مهم و بنیادین حقوق جزا اختصاص داده است. در ادامه جایگاه اصل مذکور را در قوانین اساسی و سایر قوانین کشور، مشخص خواهیم کرد.

الف) قانون اساسی

بررسی قوانین اساسی افغانستان از گذشته تا کنون نشان دهنده آن است که اصل شخصی بودن مسؤولیت جزایی جز در نظام نامه اساسی ۱۳۰۳ امان الله خان و اصول اساسی ۱۳۱۰ نادرشاه در سایر قوانین اساسی که بعد از این دو قانون وضع و تصویب شده است به صراحت مورد تأکید قرار گرفته است. یکی از دلایلی‌که دو قانون مذکور در رابطه به اصل شخصی بودن مسؤولیت جزایی، ساکت است، شاید یکی آن این باشد که در آن زمان نظام حقوقی افغانستان، شدیداً متأثر از مجله الاحکام بود. چنانچه در دومین سمینار رؤسای محاکم ولایات به منظور توصیه و انسجام مسایل مفتی به فقه حنفی و ... چون مأخذ فقه حنفی متعدد و در قول راجح و ارجح مفتی به از غیر آن که به امام اعظم(رح) و یاران او نسبت داده می‌شود، در کتب مختلفه فقه حنفی آراء مختلفی وجود دارد، بنابراین، به منظور حل این معضله و تأمین عدالت و مساهلت به طرفین دعوی و محکمه و سرعت در اجرای امور چنین تجویز می‌گردد که کتاب الاتاسی (شرح مجلۀ الاحکام) که مسایل راجح به فقه حنفی را توحید نموده است، به حیث مأخذ بوده و محکمه به آن مراجعه و اتکا نماید.(ژوبل، ۱۳۸۱: ۸)

قوانین اساسی که بعد از این دو قانون اساسی در افغانستان تصویب شده، همگی اصل شخصی بودن مسؤولیت جزایی را به رسمیت شناخته است. چنانکه قانون اساسی ۱۳۴۳ در ماده ۲۶، قانون اساسی جمهوریت در ماده ۳۱، قانون اساسی زمان کارمل در ماده ۳۰، قانون اساسی داکتر نجیب الله در ماده ٤۱ و بالاخره قانون اساسی جمهوری اسلامی افغانستان مصوب سال ۱۳۸۲ که هم اکنون مرعی الاجرا است، اصل مذکور را تذکر داده و به عنوان مهمترین سند تقنینی در افغانستان، نهادهای عدلی و قضایی را مؤظف ساخته تا در راستای رعایت اصل متذکره اقدامات عملی را روی دست گیر ند.

ب) قانون اجراات جزایی

اصول محاکمات جزایی یکی از رشته‌های مهم و غیر قابل انفکاک حقوق جزا می‌باشد که اهمیت آن در اجرایی پروسه عدالت جزایی فوق العاده مهم بوده و چنانچه در این قانونی مهم کاستی‌ها و نواقص موجود باشد، بدون شک اجرایی پروسه عدالت نیز به مشکلات مواجه خواهد شد. این قانون در حقیقت نمایان‌گر چگونگی عدالت جزایی و حقوق جزایی هر کشور است. اصول محاکمات جزایی با مشخص کردن گام به گام پروسه عدالت جزایی از خودسری‌ها و خودکامگی‌های مسئولین عدلی و قضایی جلوگیری نموده و نیز حقوق متهمین و مظنونین را مشخص می‌سازد. به طور خلاصه باید گفت که اجرایی بی‌عیب و نقص عدالت جزایی، وابسته به قانون اجراات جزایی بوده و یک محاکمه عادلانه نیز فقط با یک قانون استاندرد اجراات جزایی تضمین شده می‌تواند.(آشوری، ۱۳۸۵: ۱۲)

اصل شخصی بودن مسؤولیت جزایی همانند قوانین جزایی به صورت صریح در ق.ا.ج ذکر نشده است اما به صورت ضمنی می‌توان استنباط نمود که برخی از مواد قانون مذکور مربوط به اصل شخصی بودن مسؤولیت جزایی است. چنانچه یکی از شیوه‌های نامشروع و غیرقانونی وادار ساختن مجرم به اقرار، ارایه اطلاعات در مورد شرکا و معاونین، قبول جرم و... که از گذشته های دور رواج داشته است، استفاده از اقارب و نزدیکان وی می‌باشد. طوری‌که خانم جوان متهمٍ را به توقیف‌گاه آورده و تهدید می‌کنند در صورتی که مثلاً به جرمش اقرار نکند، خانمش را مورد تجاوز قرار خواهند داد. بدین ترتیب شخص را از نظر روانی تحت فشار قرار داده و به این وسیله او را وادار به اقرار، قبول جرم و غیره می‌نمایند.

فقره ٤ ماده ۲ یکی از اهداف قانون مذکور را محاکمه عادلانه‌ای می‌داند که در آن هیچ انسان بیگناه که در ارتکاب جرم دخالت نداشته مجازات نشده و همچنین هیچ مجرمی از تعقیب عدلی و قضایی باز نماند. به نظر می‌رسد این فقره اصل شخصی بودن مسؤولیت جزایی را مورد تأکید قرار می‌دهد، زیرا در صورتی‌که یک شخص بیگناه به دلیل داشتن قرابت با مجرم مورد مجازات قرار گیرد، مخالف اهداف قانون اجراات جزایی، اجراات صورت گرفته است که قابل قبول نمی‌باشد.

هکذا فقره ۳ ماده ۷، تحت فشار گذاشتن متهم را که به احتمال زیاد با استفاده از اقارب و نزدیکان وی به منظور اقرار و کشف جرم صورت می‌گیرد، مورد نهی قرار داده است. از مجموع مطالبی که در گفتار فوق از آن تذکر به عمل آمد، نتیجه می‌گیریم که اصل شخصی بودن مسؤولیت جزایی از جایگاه رفیعی در نظام حقوقی افغانستان اعم از فقه اسلامی که از جمله منابع مهم نظام حقوقی افغانستان است و هم در قوانین موضوعه، برخوردار است. با این وجود شواهد تاریخی نشان دهنده است که این اصل همواره در زمان های مختلف توسط زمامداران حاکم در این سرزمین نقض شده است. در دوران نظام‌های سلطنتی که بیشتر به سوی استبداد گرایش داشتند، جرم را به تمام اعضای فامیل تسری داده و آن‌ها را به بردگی می‌کشیدند.(کاتب، ۱۳۹۰: ج۳، ۲۵۹) یا به خاطر جرمی که برادر مرتکب گردیده، خواهر را به ازدواج خانواده مجنی علیه در می‌آوردند که از آن به نام «بد دادن» یاد می‌شود و متأسفانه این سنت سئیه نظامی های شاهی، تا هنوز هم در برخی مناطق افغانستان رایج است. شدیدترین موارد نقض اصل شخصی بودن مسؤولیت جزایی بعد از ترور نادرشاه توسط جوانی به اسم عبدالخالق اتفاق افتاد که نه تنها خانواده و اقارب عبدالخالق را نابوده کردند، بلکه تمام هم‌صنفی‌ها، استادان، و کسانی‌که با عبدالخالق مراودت و دوستی داشتند، به دار مجازات آویخته شده و به ابدیت پیوستند. (نویسندگان افغانستان، ۱۳۷۲: ٦٤)

به همین ترتیب در زمان حزب دموکراتیک خلق که حتی به رفقا و هم‌فکران خود رحم نکرده و در مقاطع مختلف ضمن شکنجه و تعذیب مظنون به خیانت، خانواده‌های آنها را نیز مورد شکنجه و حبس قرار دادند. و نیز در زمان حکومت مجاهدین و امارت اسلامی که یکبار دیگر مسؤولیت شخصی به فراموشی سپرده شد و مسؤولیت جمعی احیا گردید. در آن زمان تعلق به یک زبان، قوم و مذهب، کافی بود تا شخص مجرم قلمداد شده و به شدیدترین وجه ممکن توسط رقبا مورد مجازات قرار گیرد. خوشبختانه بعد از روی کار آمدن نظام جدید، دولتمردان افغانستان به دنبال نقض اصل مذکور به صورت سازماندهی شده نیستند. ولی در برخی موارد این اصل به خاطر عدم فهم و آشنایی مراجع ذیربط از قانون، نقض می‌گردد.

نتیجه‌گیری

از مجموع مباحث فوق نتیجه می‌گیریم که اصل شخصی بودن مسؤولیت جزایی از جمله اصول بنیادین حقوق جزا به شما رفته و در راستای جلوگیری از ظلم، استبداد و شکنجه افراد بیگناه در فرایند تعقیب و تحقیق، نقش اساسی را عهده‌دار می‌باشد. به همین منظور نظام حقوقی افغانستان، اصل مذکور را گاهی در قالب قاعده فقهی «وزر» که فقه اسلامی در قرون متمادی مبنای عملکرد دستگاه حاکم این سرزمین را تشکیل می‌داده و زمانی هم به اساس حقوق موضوعه که بیشترین تأکید را بر حقوق بشر، امنیت روانی و جسمی و آزادهای انسان دارد، به رسمیت شناخته است. منابع فقهی اعم از قرآن، سنت، عقل و اجماع که از جمله مهمترین منابع قانون گذاری در افغانستان به شمار می‌رود، به کرات نسبت به رعایت این اصل هم از نظر تئوری و هم از نظر عملی اشاراتی داشته و پیروان خویش را نسبت به رعایت آن ملزم ساخته است. همچنین قانون اساسی و سایر قوانین نافذه کشور که هم اکنون مبنای اجراات و اقدامات نهادهای عدلی و قضایی را تشکیل می‌دهد، در موادات متعدد، مسؤولین ذیربط را مکلف به رعایت اصل شخصی بودن مسؤولیت جزایی نموده است.

از زمانی‌که حقوقدانان متوجه شدند که تطبیق یکسره و بدون استثنای این اصل، از طرف دیگر منجر به بی‌عدالتی و ضایع شدن حقوق بینوایان می‌گردد، تصمیم گرفتند تا استثنأتی را برای این اصل در نظر بگیرند که متعاقب این تصمیم حقوقدانان استثنأتی در قوانین جزایی کشورهای مختلف در نظر گرفته شد که قانونگذار افغانستان نیز به تبعیت از آنها، استثنأت را برای اصل مذکور در نظر گرفت.

منابع

کتب)

۱. آشوری، محمد؛ آیین دادرسی کیفری، (تهران، سمت، چ۱۱، ۱۳۸۵).

۲. ابوالمحمد، عبدالحمید؛ حقوق اداری، (تهران، انتشارات دانشگاه تهران، چ۲، ۱۳۷۰).

۳. جعفری لنگرودی، محمدجعفر؛ ترمینولوژی حقوق، (تهران، کتابخانه گنج دانش، چ٤، ۱۳٦۸).

٤. حسینی دشتی، سیدمصطفی؛ معارف و معاریف: دایرۀ المعارف جامع اسلامی، (تهران، مؤسسه فرهنگی آرایه، ۱۳۷۹).

۵. دلفانی، علی اشرف؛ مبانی مسؤولیت کیفری در حقوق اسلام و فرانسه، (تهران، بوستان کتاب قم، ۱۳۸۲).

٦. دهخدا، علی اکبر؛ لغت نامه، (تهران، دانشگاه تهران، ۱۳٤۵).

د اسلامي عقایدو پېژندګلوي

دویمه برخه / شیخ الحدیث صبغت الله مولوي زاده / ژباړن: محمدصادق طارق

د عمل او عقیدې تړاو

لـه هغـه ځایـه چې عقیـده د انسـان رسـمي اقوالـو او افعالـو تـه هڅوونکـې وبلـل شـوه، نـو څرګندېـږي چې:

الف-عقیـده داسـې اساسـنامه ده چـې نـور ټـول فعالیتونـه بـه د هغـې پـه چـوکاټ کـې تـرسره کېـږي، لکـه د یـو هېـواد اسـاسي قانـون چـې د ولـس ټـول کارونـه پـه ځانګـړې چـوکاټ کـې سره ځـای پـر ځـای کـوي او د ولـس هـر وګـړی مجبـوره کـوي چې خپلـې کړنـې او خـبرې بـه لـه یـاد قانـون سره برابـروي.

ب-عقیـده او اعـمال د هغـه ونـې پـه څېـر دي چـې عقایـد یـې د ریښـې او بیـخ حیثیـت لـري او اعـمال یـې پاڼـو تـه ورتـه دي،نـو لکـه څنګـه چـې ونـه لـه ریښـو پرتـه ونـه نـه نومـول کېـږي،بلکـې د سـوځېدلو یـا پُـل جوړولـو لپـاره د لرګـي پـه حیـث کارول کېـږي، د یـو انسـان اعـمال او اقـوال هـم چـې هـر څومـره زیـات او لـوړ وي، لـه عقیـدې پرتـه هېـڅ ارزښـت نـه لـري.

ج- عقیـده او اعـمال د روح او جسـد تـلازم تـه ورتـه والـی لـري؛ لکـه څنګـه چـې جسـد لـه روح پرتـه نـه پاتـې کېـږي او معطّـل بـه شي، همدغـه رنګـه اعـمال لـه عقیـدې پرتـه هېـڅ اعتبـار نـه لري،خـو که د انسـان پـه وجـود کـې روح پاتـې وي او یـوازې یې د بـدن یـو غـړی لـه منځـه لاړ شي پـه هغـه کې یـوازې یـو عیـب رامنـځ تـه کېـږي. پـه دغـه ډول کـه چېـرې ایمـان پاتـې وي او پـه ښـو اعمالـو کـې خلـل رامنـځ تـه شي سره لـه دې چـې انسـان د معنویـت لـه اړخـه معیوبېـږي خـو ایمـان یـې د اخـروي بـري لامـل جوړېـدای شي. نـو ایمـان د دیـن اصـل الاصـول، بنسـټ، د بېلابېلـو اعمالـو (عباداتـو، طاعاتـو او قرباتـو) د صحـت لپـاره مـدار او پـه آخـرت کـې د انسـان د نجـات لامـل دی.

د- پـه انسـان کـې د عقیـدې شـتون، د انسـان قلبـي سـکون تـه لامـل جوړېـږي او پـر هغـه کارونـو چـې تـرسره کـوي یـې زیـات اعتـماد پیـدا کـولای شي او زیـار بـاسي د خپلـې عقیـدې اړونـد کارونـه پـه لا جدیـت او کوښښ پـر مـخ یوسي،نـو ځکـه عقیـده د انسـان رسـمي اعمالـو او اقوالـو تـه مسـتند او لامـل جوړېـدای شي.

هـ - عقیـده د انسـان اعمالـو او اقوالـو تـه چټکتیـا بخښـونکې ده؛ یعنـې هـر څومـره چـې د یـو چـا عقیـده غښـتلی وي هغومـره یـې رسـمي کړنـې او خـبرې قـوت او زیاتـوب لـري، لکـه څنګـه چـې څومـره انټرنیټـي شـبکې غښـتلی وي هغومـره د متکلـم انسـان ږغ او حـالات مقابـل لـوري تـه ژر او ښـه معلومېږي،خـو کـه پـه چـا کـې عقیـده نـه وه یـا یـې باورونـه کمـزوري وه هغومـره بـه یـې د رسـمي افعالـو او اقوالـو صـدور ضعیـف او کمـزوری وي.

و-د پورتـه یـاد شـویو مـواردو پرتـه بایـد وویـل شي چـې عقیـده، د خلکـو د ژونـد د چـارو پـه انسـجام کـې خـورا مهـم رول لـري. لـه هغـه ځایـه چـې د بشریـت لـه نوعـې هېـڅ داسـې ډلـه شـتون نـه لـري چـې د ځانګـړو باورونـو او فکرونـو برخمنـه نـه وي،نـو څرګندېـږي چـې باورونـو او فکرونـو تـه میـلان، فطـري کار دی،خـو هـرو مـرو بـه کتـل کېـږي چـې غـوره عقیـده کومـه عقیـده ده؛ ځکـه فکرونـه او باورنـه سره بېـل دي او داسـې هـم نـه ده چـې دوه بېلابېـل شـیان دې پـه یـوه وخـت کـې هـم سـم وي او هـم ناسـم، بلکـې خامخـا یـو سـم او بـل یـې ناسـم دی.

غوره عقیده:

هغـه باورونـه چـې د رسـمي افعالـو او اقوالـو لامـل او مـدار جوړېـدای شي پـه دوه ډولـه دي:

الـف_ هغـه باورونـه چـې اللـه تعـالی د خپلـو ټولـو بندګانـو لپـاره ټـاکلی وي، تغیـیر نـه منونکـي وي او پـر ثابـت او واضـح نقـلي او عقـلي دلیلونـو باندې ولاړ وي او هېـڅ ډول شـک بـه ورتـه لاره نـه لـري، دغـه عقیـدې د حـق عقیـدې دي.

ب- هغـه باورونـه چـې د هـوا او هوس څخـه سرچینه اخـلي او صحیـح دلیـل لـه ځـان سره نـه لـري؛ تـل د تزلـزل، تعدیـل او تحریـف پـه معـرض کـې واقـع وي او د حـق عقایـدو پـه مقابـل کـې د غښـې د ځالـې پـه شـان وي.نـو غـوره عقیـده هغـه عقیـده ده چـې د ټولـو وختونـو او زمانونـو پـه اوږدو کـې پـر ځـای پاتـې وي او دا عقیـده بـه داسـې وي چـې د شریعـت څښـتن خپلـو بندګانـو تـه خوښـه کـړې وي. لـه هغـه ځایـه چـې د ټولـو آسـماني ادیانـو اصـل د اللـه تعـالی لـه لـوري اېښـودل شـوی ؛ نـو ځکـه لیـدل کېـږي چـې د ټولـو آسـماني ادیانـو او عقیـدو اساسـنامه پـر درېیـو اصولـو؛ توحیـد، نبـوت او معـاد باندې ولاړه ده او هېڅکلـه پـه آسـماني ادیانـو کـې د دغـه اصولـو پـه اړه تغیـیر نـه دی رامنـځ تـه شـوی یـوازې د ادیانـو فروعـات د اسـتعدادونو او د زمانې له اړتیـاوو سره سـم تغیـیر منـي، نـو ځکـه مـو اراده وکړه چـې د همدغـه درېیـو حیـاتي اصولـو اړونـد بحـث وکـړو چـې د امـت مسـلمه تـر منـځ هـم متفـق علیـه دي.

حمایت مردم سالنگ پروان از امارت اسلامی

صـد هـا تـن از باشـندگان ولسـوالی سـالنگ ولایـت پـروان طـی نشسـتی مشـکلات شـان را بـا مقامـات محلـی شـریک سـاخته و تعهـد بـر حمایـت از نظـام اسـلامی کردنـد.

مولـوی عبیـدالله امیـن زاده والـی پـروان درایـن نشسـت گفـت: مـردم مـا بایـد در کنـار انسـجام، وحـدت و اتحـاد از اهـداف دشـمن کـه علیـه ایـن نظـام مـردم را بـه نـام هـای مختلـف ایسـتاده مـی کنـد و اوضـاع را مختـل مـی کننـد هوشـیار و بیـدار باشـند و فریـب آنـرا نخورنـد.»

والـی پـروان گفـت» هـر آنکسـی کـه در مقابـل نظـام اسـلامی قیـام مـی کنـد جـرم آنـان بالاتـر از کفـار اسـت، فعـلاً در افغانسـتان هیـچ دلیـل شـرعی بـرای جنـگ وجـود نـدارد و هرکسـی کـه در مقابـل آن مـی خیـزد باغـی و سـرکش اسـت.»

مـلا عزیـزالله عمـر، قومانـدان امنیـه پـروان در رابطـه بـه مبـارزات و مجاهـدات مـردم در برابـر متجاوزیـن در ایـن کشـور صحبـت کـرده حاکمیت نظـام کنونـی را تـلاش همـه مـردم دانسـت.

قومانـدان امنیـه ولایـت پـروان، همـکاری مـردم را بـا نیروهـای امنیتـی مهـم پنداشـت.

وی از بـزرگان ولسـوالی سـالنگ خواسـت کـه جلـو افـراد بـی بنـد و بـار را بگیرنـد و نگذارنـد کـه آرامـش و امنیـت مـردم از بیـن بـرود.

در حیـن حـال، قـاری صدیـق الله مخلـص رییـس اسـتخبارات پـروان، گفـت کـه نظـام کنونـی کـه در راس آن همـه علمـا و افـراد آگاه قـرار دارنـد یـک نعمـت الهـی بـوده و حمایـت از آن لازمـی مـی باشـد.

مولـوی برهـان الدیـن اکرمـی بـه نمایندگـی از مـردم دره‌ی کوکلامـی و اسـتاد عبدالحبیـب بـه نمایندگـی همـه مـردم سـالنگ صحبـت کـرده گفتنـد مـردم سـالنگ از تامیـن امنیـت محـلات شـان ابـراز رضایـت دارنـد و بـه مسـوولان اطمینـان مـی دهنـد کـه هرگـز افـرادی کـه سـبب مختـل کـردن آرامـش و امنیـت مـا گـردد، اجـازه فعالیـت نخواهیـم داد.

آنـان همچنـان مشـکلات و پیشـنهادات شـان را در بخـش هـای صحـت، تعلیـم و تربیـه، زراعـت، موضوعـات اجتماعـی و نیازمنـدی هـای مـردم بـا مسـوولان شـریک سـاخته خواهـان رسـیدگی بـه آن شـدند.

غزل

حضرت بیدل (رح)

درس هستی فکر تکراری ندارد خوانده گیر
ای فضول مکتب رنگ این ورق‌گردانده‌گیر
آنقدرها نیست بار الفت این کاروان
دامنت‌گرد نفس دارد چو صبح افشانده‌گیر
جزکف بی‌مغز از این دریا نمی‌آید برون
ای‌گهر مشتاق، دیگی از هوس جوشانده‌گیر
رنگ پروازت چو شمع آغوش پیداکرده‌ست
با وداع خویش این‌کر و فر از خود رانده‌گیر
ای جنون چندین غبارکر و فر دادی به باد
خاک بنیاد مرا هم یک دو دم شورانده‌گیر
خلقی از رسوایی هستی نظر پوشید و رفت
بر سر این عیب مژگانی تو هم پوشانده گیر
دامن خاکست آخر مقصد سعی غبار
گر همه فکرت فلک‌تازست بر جا مانده‌گیر
در نگینها اعتبار نام جز پرواز نیست
نقش خود هرجا نشاندی همچنان بنشانده گیر
بی‌تامل هرچه‌گویی نیست شایان اثر
تیغ حکمی گر ببازی اندکی خوابانده گیر
ای غرور اندیشه بر وهم جهانگیری مناز
قدرتی گر هست دست بیدل وامانده گیر

***

زین‌بیابان‌آنچه‌طی‌گردید جزکاهش‌که داشت
همچو شمع از خامسوزی داغ رفتاری هنوز
ریشه‌ات بگسیخت ساز اندیشهٔ مضراب چند
شد نفس بی‌بال و در پرواز منقاری هنوز
صبح جزشبنم‌گلی زین باغ نومیدی نچید
گریه یکسر حاصل است وخنده می‌کاری هنوز
عبرت آفات دهر از خواب بیدارت نکرد
بیخبر در سایهٔ این کهنه دیواری هنوز
جان پاکی، تاکی‌افسردن به‌کلفتگاه جسم
یوسفت در چاه مرد و برنمی‌آری هنوز
چشم‌بندی بی‌تمیزی را نمی‌باشد علاج
درکف است آیینه و محروم دیداری هنوز
غنچه تاکی در عدم بفریبد افسون گلش
سر به بادت رفته و در بند دستاری هنوز
همسری با ذره‌ات آب حیا در خاک ریخت
زین هوس هم اندکی کم شو که بسیاری هنوز
بر در هر سفله می‌مالی جبین احتیاج
خاک بر فرق توهم آبروداری هنوز
نیست بیدل هرکسی شایستهٔ خواب عدم
از تو تا افسانه‌ای باقیست بیداری هنوز

حکایت

حضرت سعدی (رح)

درویشـی مجـرد بـه گوشـه‌ای نشسـته بـود. پادشـاهی بـر او بگذشـت. درویـش از آنجـا کـه فـراغ ملـک قناعـت اسـت سـر بـر نیـاورد و التفـات نکـرد. سـلطان از آنجـا که سـطوت سـلطنت اسـت برنجیـد و گفـت: ایـن طایفـهٔ خرقه‌پوشـان امثـال حیواننـد و اهلیـت و آدمیـت ندارنـد. وزیـر نزدیکـش آمـد و گفـت: ای جوانمـرد! سـلطان روی زمیـن بـر تـو گـذر کـرد چـرا خدمتـی نکـردی و شـرط ادب بـه جـای نیـاوردی؟ گفـت: سـلطان را بگـوی توقـع خدمـت از کسـی دار کـه توقـع نعمـت از تـو دارد و دیگـر بـدان کـه ملـوک از بهـر پـاس رعیتنـد نـه رعیـت از بهـر طاعـت ملـوک.

پادشه پاسبان درویش است
گرچه رامش به فرّ دولت اوست
گوسپند از برای چوپان نیست
بلکه چوپان برای خدمت اوست
یکی امروز کامران بینی
دیگری را دل از مجاهده ریش
روزکی چند باش تا بخورد
خاک، مغز سر خیال اندیش
فرق شاهی و بندگی برخاست
چون قضای نبشته آمد پیش
گر کسی خاک مرده باز کند
ننماید توانگر و درویش

ملـک را گفـت درویـش اسـتوار آمـد. گفـت: از مـن تمنـا بکـن. گفـت: آن همی‌خواهـم کـه دگربـاره زحمـت مـن ندهـی. گفـت: مـرا پنـدی بـده. گفـت:

دریاب کنون که نعمتت هست به دست
کاین دولت و ملک می‌رود دست به دست

د نظام د چلښت لپاره پراخو بهرنیو...

شـریک تعامل ته را وړاندې شـي. په همـدې ترڅ کې زموږ د بهرنۍ پالیسـي جوړونکي باید دې ته هم متوجه وي چې پرته له شـکه ټول نړیوال یوازې پر هغو نظامونو ډېر باور کولی شـي چې ښه پوخ ولسـي بېخ بنیاد لري، د کودتا ګانـو، ژر ژر بدلونونو او اقتصادي تګلارو تغییر کېدو احتمـال یې کم وي ځکه هر هېواد د پانګونې لپاره ښه ډاډمن چاپېریال ګوري او د هماغه ډاډ په کچه کار او پانګونه پکې کوي، خو د حکومتونو دغه ډول پېژند ګلوي بیا هغو رسـومو پورې نړۍ کوم چې نن سبا په نړۍ کې رایج دي لکه انتخابات، پیاوړي سیاسي ګوندونه، په کور دننه منل شوی اساسي قانون، نړیوال معاهدو ته یې ژمنتیا او داسې نور.

په دې اسـاس موږ ته پـه کار ده چې خپل وضعیت هم پام کې ونیسو ځکه نړیوالو ته زموږ نظام خورا ډېر نا اشنا دی او لا هم نه دی توانېدلی چې په سـمه توګه یې زموږ پرتګلارو سر خلاص شي، نو ښـکاره ده چې هغوی به خامخا موږ سره په تعامل کې احتیاط کوي او ترڅه حده به زړه نا زړه وي.

مطالب دا چې له بهرنیانو سـره د اړیکـو رغولو په باب کېدی شـي خپله موږ کې هم څـه کارونه وي چې باید تر سـره یې کړو. لنـډه دا چې د نظام د بقا، چلښـت او پرمختګ لپاره هم له ګردې نړۍ سـره پراخو اقتصادي او سیاسـي اړیکو ته شـدیده اړتیا ده او هم په کور د ننه له خپل ولس سره داسـې ژوند اړیکو ته چې سبا د همدې خپلو خلکو پرمټ هم له بهرنیو یرغلونو سـره په ښه ډول مقابله وکړای شـو او هم د کورنیو فتنـو او مغرضو کړیو بشپړ مخنیوی او همدا واقعیتونه بهرنیو اړیکو جوړولو کې هم اساسي رول لري.

د افغانیو د لا پیاوړتیا لپاره به ۱۴ میلیونه...

غوښتې څو په دې داوطلبۍ کې ګډون وکړي. یاد بانک زیاتـه کړې چې د لیلام ګټونکي باید خپل حسـابونه د لیلام ورځـې تر پایه تصفیه کړي. مرکـزي بانک زیاته کړې چې د اسـعارو د لیلام په داوطلبۍ کې د معاملاتو قسمي تسـویې ته اجازه نه ورکول کېږي او د داوطلبۍ ګټونکـي به د خپل ذمت د قیمت پیسـې په یو ځل، په نغـد ډول او په ټاکلـې موده کې د افغانسـتان بانک ته سپاري.

یک کتابخانه با داشتن ۴ هزار جلد کتاب...

مراسـم افتتاح این کتابخانه گفـت: در کنار فراگیری علوم، مطالعه‌ی کتاب‌های گوناگون اطلاعات مختلفی را در اختیار ما می‌گذارد.

رییس معـارف هرات افزود کتاب بـه مثابهٔ نزدیکترین دوسـت برای انسـان بوده که باید از آن استفاده اعظم شود.

ایـن کتابخانه در یک زمان ظرفیت ۳۰ الی ۴۰ مطالعه کننده را داشته و فعلاً به تعداد ۴۰۰۰ جلد کتاب تحت عناوین مختلف در این کتابخانه موجود است.

جوزجان کې به ۱۱۰ ښوونځي...

د سـرچینې د معلوماتـو له مخې، د دغو ښـوونځیو د بیارغونې لګښـت، چې د شـبرغان ښار په شاوخوا پنځو ولسـوالیو او کلیو کـې موقعیت لري، ۳۳۰ زره امریکایي ډالرو ته رسـېږي، چې د «اکتید» اداري له خوا ورکول کېږي. جواد وویل، چې د یادو ښـوونځیو د بیارغونـې چارې بـه په راتلونکو درېیو میاشـتو کې بشپړې شـي او له ۳۰زرو څخه زیات زده کوونکي به له خوندي او معیـاري تعلیمي چاپېریال څخه برخمن شي.

مسوولان محلی هرات متعهد به تطبیق...

در جریـان این دیدار از تطبیـق احکام و فرامین عالیقـدر امیر المومنین حفظه الله در اداره معارف هرات، با رئیس نظـارت در این ولایت اطمینان داد و اطاعـت و فرمان بـرداری از فرامین امیر المومنیـن حفظه الله را واجب دانسـته، گفت که اداره معارف هرات، در راستای تطبیق آن از هیچ سعی و تلاش دریغ نخواهد ورزید.

د پنجشېر مستوفیت ۶۰ میلیونه افغانی...

لـوړو زده کړو او په دې ریاسـت کې د سـندونو او ډیپلومونـو د وېش لـه لارې څه بانـدې ۶۰ میلیونه افغانۍ عواید راټول او د دولت خزانې ته سـپارلي دي. حنیفـي زیاتوي، په پام کې لري چې په راتلونکو کلونو کې د عوایدو انـدازه پراخه او د تېرو کلونو په پرتله یې تناسب زیات کړي.

بازداشت ۲۷ تن در پیوند به جرایم...

در همین حال، یک عراده واسـطه سـرقت شده نوع تیلری نیز از مربوطات ولایت هرات از سوی نیروهای امنیتی کشـف و به مالکش تسـلیم داده شد.

طبق یـک خبر دیگر، دفتـر مطبوعاتی قوماندانی امنیه کابل نیز از بازداشـت سـه تن در پیوند به سرقت خبر می‌دهد.

این افراد در مناطق مختلف شـهر کابل با موتر و اسلحه اموال شهروندان را سرقت می کردند که از سوی پولیس بازداشت شدند.

از نزد آنان یک عراده موتر مسـروقه نیز بدسـت آمده است.

هلمند کې د غنمو کرکیله ۴۰ سلنه...

زیات شـوي، چې په یو جریب څخـه د اټکل له مخې ۲۴۰ منه غنم ترلاسه کېدای شي.

په دغه ولایت کې د غنمو کرکیله په داسې حال کې زیاته شوي، چې د عالیقدر امیرالمومنین حفظه الله د فرمان پر اسـاس په ټول هېواد کې د کوکنارو پر کښت بندیز لګول شوی دی.

افغانستان کې له بې سرپرسته کروندګرو...

او باندو کې یې له شـپږ میلیونه کسـانو سـره مرستې کـړې دي. دوی ډاډ ورکوي چې په افغانسـتان کې به له هغو ښـځینه کروندګرو سـره چې د خپلـو کورنیو سرپرسـتي پر غـاړه لري د نغدو پیسـو مرسـته هم وکـړي. بلخوا د کرنې اومالـداری خونه وایي، چې د سـیلابونو بهېدو د کروندګرو ستونزې زیاتې کړې دي. د ملګرو ملتونو د خوړو او کرنې سـازمان وایي چې له افغانسـتان سره یې د حیواني خوړو په برخه کې مرسته کړې ده او له ښـځینه کروندګرو سره به د دغه سازمان مرسـتې روانې وي، خو د ښـځینه کروندګرو د ټولنې رییسـه وایي، چې د دغه سازمان مرسـتې یې نه دي ترلاسه کړي.

بغلان کې د سرې میاشتې روغتیایي ټیمونو ...

بوخـت دي، چې خلک یـې روغتیایـي خدمتونو ته لاسرسی نه لري.

مجیـدي زیاته کړه چـې د روان ۱۴۰۲ کال په لومړۍ میاشـت کې دغـو روغتیایي ټیمونو ۹۹۲ نفـره معاینه کړي چې په دې شـمېر کې ۱۱۵ مېرمنو او ماشومانو ته واکسین ورکول شوی، ۱۲۲ مېرمنو ته تر ولادت وړاندې خدمتونه وړاندې شـوي او د نارینـه وو په ګډون ۷۲۰ نـورو مېرمنو ته په ډلـه ییز او انفـرادي ډول روغتیایي سپارښتنې او معلومات ورکول شوي دي.

په ورتـه مهال د برکې ولسـوالۍ اوسـېدونکي د یادو روغتیایـي خدمتونـو لـه عرضه کولو خـوښ دي خو غوښـتنه کوي چې په نورو برخو کې دې هم د روغتیا د برخې په څېر د دوی ستونزو ته رسېدنه وشي.

په سودان کې د خپلمنځۍ نښتو په اړه د افغانستان ...

تر لاسـه کړ، چې د سـودان په مرکز او ځینو برخو کـې خپلمنځي جګړه نښـتې. د افغانستان اسـلامي امارت په دغې پېښې سخت خواشینی شو، چې په اسـلامي هېواد کې د مسـلمانانو ترمنځ خپلمنځي جګړه نښلي او سـودانی ولس خوروي. داچې اوس لا د دغې پېښـې ابتدا ده، اسـلامي امـارت خپل ورور سـوداني حکومت او ملت ته توصیـه کوي هرڅه ژر جګړه ودروي او د منازعاتو د حل لپاره له سـلا مشـورو، سیاسي ډیالوګ او حوصلـې کار واخلي.موږ د یـوه جنګ ځپلي هېـواد او ملت په توګه دا وایـو چې مـوږ د جګړو اضـرار لیدلي او لمس کړي، په جګړو سـره ملتونه تباه کېـږي، حکومتونه کمزوري کېـږي او بهرنیو ناروا مداخلو ته لاره هوارېږي. د هغو سـتونزو په پرتله چې له امله یې هلته جګړه نښـتې، د جګړې اضرار په څو چنده ډېرېږي او د هغه هېواد خلکو او حاکمیت ته کواښـونه رامنځته کوي. له الله تعالی غواړو چې هرڅه ژر په سودان کې د مسـلمانو ورونو ترمنځ اختلافات حل کړي، د جګړو لاملونه له مینځه یوسـي او د هغه هېواد خلک له ستونزو وژغوري. وما علینا الا البلاغ

د افغانستان اسلامي امارت

مردم افغانستان در آیندهٔ نزدیک شاهد ...

عمرانی امروز نشان دهنده این امر است.

معاون اقتصادی ریاست الوزرا همچنان تاکید کرد که امارت اسلامی از تجار ملی و سرمایه گذاران حمایت می کند و در حفظ، جان و مال آنها مسوولیت دارد.

معـاون اقتصادی ریاسـت الوزرا افزود: مـردم افغانسـتان در آینده نزدیک شـاهد تطبیق پروژه‌های عمرانی از جمله آغاز کار تمدید راه آهن و بازسازی شاهراه‌ها در کشور خواهند بود.

مـلا عبدالغنی برادر همچنان تجاران وسـرمایه گذاران افغان مقیم خارج از کشـور را تشـویق کرد و از آنها خواست به کشـور برگردند وبرای کمک به افغانها در داخل کشور سرمایه گذاری کنند.

محمد یونس مهمند، رئیس اتاق تجارت و سـرمایه گذاری گفت: سـرمایه گذاری در کشـور بـه خصوص در بخش‌های مختلـف روز به روز در حال توسعه و گسـترش است و این روند از سوی سـرمایه گذاران افغان در حال انکشاف می باشد.

غلام ربانی ربانی، معاون اجرایی سرمایه گذاری گلبهار می گوید: این پروژه که شـامل یک مجتمع بزرگ در ۳۰ طبقه ساخته می شود، درآن ۳۶۰ مغازه و حدود ۳۰۰ آپارتمان مسـکونی در نظر گرفته شده است و قراراست در این پروژه نزدیک به ۷۰ میلیون دالرامریکایی سرمایه گذاری شود.

له اختر مخکې دې پاتې افغان بندیان ...

بندخونو کې پاتې افغان بندیان هم ازاد او خپلو کورونو ته را سـتانه کړي. په ورته وخت کې د پاکسـتان د بهرنیو چارو وزیر بلاول بوټو خپل افغان سیال ته د بندیانو د خلاصون ډاډ ور کړ.

په دغو خبرو کې دواړو لوریو د ډیپلوماتیکو اړیکو د ودې هوکړه هم وکړه.

وزارت دفاع ملی بیش از ۲۰۰ کارمند متقاعد ...

تخصصی و جلوگیری از سکتگی در امور، برای ۲۲۶ تن از پرسونل ادارات مختلف این وزارت که اخیرا بنابر پوره شدن موعد خدمت شان به تقاعد سوق داده شـده بودند، با در نظر داشـت قانون کار و مقرره تنظیم کارکن بالمقطع مجدداً در قطعات مربوطه شان زمینه خدمت گزاری را مساعد نمود.

افراد جذب شده اعم از نظامیان و ملکی‌های مسلکی به شمول پیلوتان قوای هوایی، افسران، مشاورین، انجینران، تخنیکران، مدیران، مامورین و کارکنان رتبه پاین می‌باشند.

در خبرنامه آمده اسـت: وزارت دفاع ملی شـایعات اخیر پخش شـده را که گویا (وزارت دفاع افراد فنی و مسـلکی را بدون در نظر داشت قانون ذاتی به تقاعد سوق داده است؛ رد می‌نماید، در حالی که این وزارت پرسونل خویش را بدون در نظر داشـت قانون ذاتی افسـران و مقرره خدمات ملکی به تقاعد سوق نخواهند داد.

همچنـان این وزارت متعهد بـه جذب افراد مسـلکی و متخصص بوده در صورت نیاز از تجارب پرسونل خویش نیز استفاده می نماید.

کمرکونو له ټاکلي هدف پورته...

څخـه ۵.۸ فیصده لـوړ دي. په خبرپاڼه کې راغلي چـې له یادو عوایدو څخـه ۹۴.۲۷ میلیـارده افغانۍ له وارداتـو، ۱۵.۴ میلیـارده افغانۍ له صادارتو او ۲.۰۲ میلیارده افغانۍ له بهرني ټرانزیټ څخه ترلاسـه شوي دي.

د لومړي ځل لپاره د پکتیکا...

کارونـه اسـانه او ګڼـې سـتونزې بـه یې حـل شـي. د یادولـو ده د پکتیـکا څـو نـورې ولسـوالۍ لا هـم د موبایل شـبکې لـه خدماتو بـې برخـې دي چـې اوسـېدونکي یې لـه ګڼو سـونزو سـره لاس او ګرېوان دي.

حاصلات بامیه کشور به ۵۹ هزار متریک...

محصول نباتی بامیه، در کشور برداشت شده است.

در خبرنامه آمده اسـت که سال گذشته در بیش از هفت هزار هکتار زمین در کشور بامیه کاشته شده بود و ننگرهار، لغمان، فراه، هلمند، کندهار، هرات، بلخ و کندز ولایت‌های است که بیشترین میزان آن را داشت.

گفتنی اسـت که بامیه از آن جمله محصولات نباتی کشـور است که ارزش غذایی بیشـتر دارد و در این میان بامیه مزار از شهرت خاصی نزد شهروندان کشور برخوردار است.

بلخ کې د معتادینو د درملنې...

ارزوني وروسـته یادو کمپونو کې زیاتې سـتونزې په ګوته کړل شـوې، چې په همدې موخه روږدو کسـانو لپاره نوی مرکز پرانیستل شو.

د یـاد ولایت سـیمه ییـز مسـوولین وایي، چې یـاد مرکز لـه کمپونو څخـه د روږدو کسـانو د انتقـال لړۍ پیل شـوې، چې ډېـر ژر به دا لـړۍ بشـپړه او د روږدو کسـانو درملنـه بـه په کې ښـه ډول ترسـره شي.

۱۱ کانونه داوطلبی...

د کوچني مقیاس ۱۱ کان کېندنې سـاحې چـې په هرات، بادغیس ننګرهار او اروزګان ولایتونـو کې موقعیت لري، د علاقه مندانو د خبرولو لپاره اعلان ته سپاري. د سـرچینې د معلوماتو له مخې په یادو سـیمو کې د سلستین، نفرایت، مرمر ګچ رخام او اراکونیټ کانونه شته دي.

کابل کې یو سړک ګټې اخیستنې ته ...

د کابل ښـاروالۍ د پروګرامونو او پروژو د تنظیم ریاسـت د خدماتي پروژو آمر محمد فهیم دراني په خبره دغه سـړک ۴۹۱ متره اوږدوالی او له ۴ څخه تر ۶ مترو پورې پراخوالی لري، چې د لښـتیو په ګډون به د کابل ښاروالۍ له بودجې څخه د ۴ میلیونه ۵۱۴ زره ۳۳۰ افغانیو په لګښت د ۴ میاشتو په موده کې په بنسټیزه توګه جوړ شوی دی.

ګټې اخیسـتنې ته د یاد سـړک په سپارل کېدو سـره به له یوه لوري د سیمې د اوسـېدونکو پر وړاندې موسمي سـتونزې حل او له بلې خوا به ښاریانو ته ترانسپورټي آسانتیاوې رامنځته شي.

عواید ۸۶ میلیون افغانی اداره توزیع ...

برای اخذ تذکره الکترونیک و کاغذی مراجعه می‌کند .

گفتنی اسـت، ریاست احصائیه و معلومات هرات، در سال گذشته برای ۱۲ هزار تن خدمات اصلاح تذکره کاغذی و به ۳۰ هزار تن دیگر خدمات وقایع حیاتی (ثبت تولدات، وفیات، ازدواج و طلاق)، ارایه کرده است.

به هزینهٔ ۲۴ میلیون افغانی چهار شبکهٔ آبرسانی ...

انکشاف دهات کاپیسـا، در ولسوالی‌های حصه اول و حصه دوم این ولایت تکمیل و به بهره‌برداری سـپرده شد. در خبرنامه آمده اسـت که این شـبکه‌ها با حمایت مالی اداره یونیسف و همکاری فنی موسسـه داکار با سیستم پمپ خورشیدی، ساخته شده است.

خبرنامه می افزاید که شـبکه‌های آب رسـانی یادشده، شامل حفر چاه های آب و ذخایر آب آشـامیدنی صحی با ظرفیت (۱۰) متر مکعب، ۶۰ تخته سـولر و ۳۶ باب مبرز معیاری در محوطه مکاتب آن ولسوالی‌ها می باشد. گفتنی است، با بهره‌برداری این شبکه‌ها، بـرای چهار هزار شـاگرد مکتب و ۱۲۹ خانواده، آب آشـامیدنی صحی مهیا می‌شود.

Shariat Daily

Shariat
Published by
Islamic Emirate of Afghanistan
M. Ebrahim Nabil ، Director of Gov.dailies
0782080666
Chief Editor : Farooq Ghaljai/ 0778635852
Email: info@shariatdaily.com
WWW.shariatdaily.com ویب سایت:

شریعت
د لیکوال هیئت تر نظر لاندې
د دولتي ورځپاڼو عمومي رئیس:
م محمد ابراهیم نبیل ۰۷۸۲۰۸۰٦٦٦
مسؤل مدیر: فاروق غلجی/ ۰۷۷۸٦۳۵۸۵۲
د شریعت برېښنا لیک: info@shariatdaily.com
پته: د بهرنیو چارو وزارت ته مخامخ - د اطلاعاتو او کلتور وزارت نوې ودانۍ
شماره توزیع و شکایات: ۰۷۷٦۷۸۸٤٤۷ / ۰۷۹۳۵۳۱۵۱۳

Monday 17 April 2023 / Established: 1995 / 2nd Season / Vol: 160

په سوډان کې د خپلمنځۍ نښتو په اړه د افغانستان اسلامي امارت اعلامیه

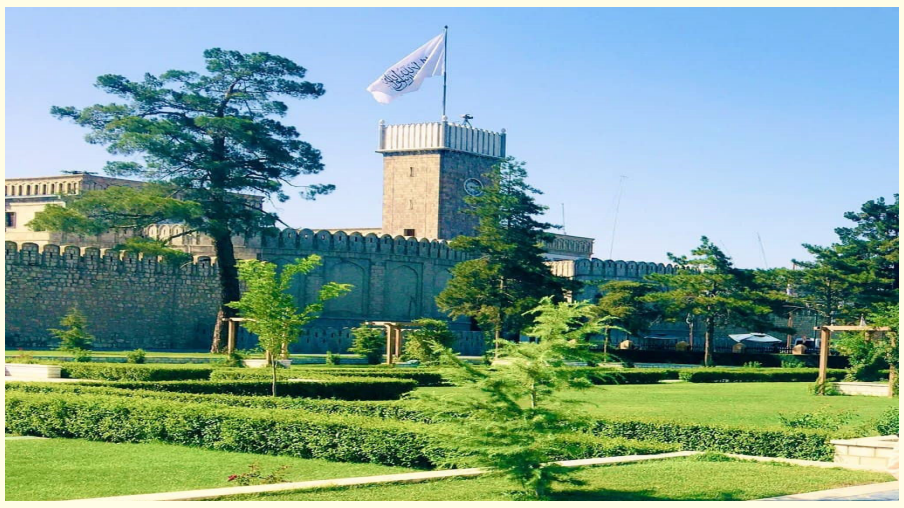

بسم الله الرحمن الرحیم
قال الله تبارک و تعالی: وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ وَاصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ. [الأنفال: ۴۶]
ژباړه: او د الله (ج) او د ده د پیغمبر (ص) اطاعت کوئ، او (په خپلو منځونو کې) یو تر بله جګړې مه کوئ (چې په دې صورت کې) به کمزوري (او بې زړه شئ) او قوت به مو لاړ شي او (بالاخره) صبر کوئ (ځکه چې) الله (ج) یقیناً د صبر کوونکو ملګری دی.
په خواشینۍ سره مو را پور **۵مخ**

جوزجان کې ۱۱۰ ښوونځي رغول کېږي

شریعت: جوزجان ولایت کې د ۱۱۰ ښوونځیو د ودانیو د بیارغاونې چارې پیل شوې.
د جوزجان ولایت د پوهنې ریاست مسوولین وایي، چې د دې کار په بشپړېدو سره به څه باندې ۳۰ زره زده کوونکي له معیاري او خوندي ټولګیو برخمن شي.
دجوزجان ولایت دپوهنې رییس محمدطاهر جواد وایي، دغه ښوونځي دتېرو لسو کلونو جګړو له امله ویجاړ شوي او یا هم د تېر حکومت له خوا یې د بیارغولو چارې نیمګړې پاتې دي. **۵مخ**

د اوسپنې پټلۍ عواید ۲۲ سلنه لوړ شوي دي

د اوسپنې پټلۍ اداري سرپرست وایي چې د وړم کال په پرتله یې تېر کال ۲۲ سلنه او د مالیې وزارت ورکړل شوي هدف په پرتله یې ۲۷.۵ سلنه عواید لوړ شوي دي.
د یادې اداري د سرپرست په خبره، تېر کال یې ۳.۱ میلیارده افغانۍ او وړم کال یې ۲.۶ میلیارده افغانۍ عواید راټول کړي وو. د اوسپنې پټلۍ اداري مسوولین وایي، په تېر ۱۴۰۱ لمریز کال کې د هېواد د درېیو بندرونو له لارې نږدې ۴،۵ متریک ټنه توکي وارد او صادر شوي چې له درکه یې څه باندې ۳ میلیارد افغانۍ عواید ترلاسه شوي دي.

مسوولان محلی هرات متعهد به تطبیق فرامین رهبری استند

شریعت: مولوی عبدالظاهر جبیر، رئیس نظارت و تعقیب احکام و فرامین امیر المومنین حفظه‌الله با مولوی عبدالله امینی رئیس معارف هرات، در ریاست معارف دیدار کرد.
دو طرف روی مسائل مختلف از جمله تطبیق احکام و فرامین امیر المومنین حفظه الله صحبت‌های همه جانبه نمودند.
رئیس معارف هرات،... **ص۵**

بلخ کې د خبریالانو په نوم څلور لارې جوړه شوه

مزارشریف ښار کې د خبریالانو څلورلارې د ښاروالۍ له بودیجې څخه د ۱٦ میلیونو افغانیو په لګښت جوړه او پرون پرانیستل شوه.
د مزارشریف ښاروال مولوي نقیب الله طارق وایي، چې د یادې څلور لارې د نیمګړې چارې درې میاشتې مخکې د مزار شریف ښاروالۍ له لوري پیل شوې وې، چې نن بشپړې او ګټې اخیستنې ته وسپارل شوه.
د یادونې وړ ده، چې روان کال په مزارشریف ښار کې له ۲۰ زیاتې پراختیایي پروژې پلې شوې دي.

د پنجشېر مستوفیت ۶۰ میلیونه افغانۍ عواید راټول کړي

شریعت: د پنجشېر د مستوفیت اداري تېر ۱۴۰۱ ه ش کال یې څه باندې ۶۰ میلیونه افغانۍ عواید راټول او د دولت خزانې ته سپارلي دي.
د پنجشېرمستوفي مولوي ګل احمد حنیفي وایي، چې په تېر کال کې یې د پاسپورټونو د وېش، پر عایداتو د مالیې، قراردادونو، ښاروالۍ، پوهنې او... **۵مخ**

یک کتابخانه با داشتن ۴ هزار جلد کتاب در هرات افتتاح گردید

شریعت: یک کتابخانه در داخل ریاست معارف ولایت هرات با داشتن چهار هزار جلد کتاب روز گذشته افتتاح گردید.
مولوی عبدالله امینی، رئیس معارف هرات، در... **ص۵**

د افغانیو د لا پیاوړتیا لپاره به ۱۴ میلیونه ډالره لیلام شي

د افغانستان مرکزي بانک اعلان کړی چې نن دوشنبې ۱۴ میلیونه امریکایي ډالره د داوطلبۍ له لارې لیلاموي. د افغانستان مرکزي بانک پرون د یوه ټوټې په خپرولو سره سوداګریزو بانکونو، صرافانو او د پولي خدمتونو له شرکتونو چې پر شرایطو برابر وي ... **۵مخ**

هلمند کې د غنمو کرکیله ۴۰ سلنه زیاته شوې

د هلمند د کرنې اوبو لګولو او مالداری ریاست مسوولین وایي، چې سږ کال په دغه ولایت کې پر ۲۲۸ زره ۷۱۸ هکټاره ځمکه غنم کرل شوي دي.
د دغه ولایت د کرنې اوبو لګولو او مالداری ریاست د غله جاتو د برخې مدیر احمد شاه وایي چې سږ کال پر ۲۲۸ زره ۷۱۸ هکټاره ځمکه غنم کرل شوي، چې د نورو کلونو په پرتله سږ کال په هلمند کې د غنمو کرکیله ۴۰ سلنه زیاته شوې ده.
نوموړي همدارنګه زیاته کړه، چې تېرو دوه کلونو وچکالیو کې د یو جریب ځمکې څخه ۱۵۰ منه غنم اخیستل کېدل خو سږ کال د نورو کلونو په توپیر اورښتونه... **۵مخ**

بازداشت ۲۷ تن در پیوند به جرایم مختلف

شریعت: بیست و هفت تن در پیوند به سرقت، اختطاف و فساد اخلاقی در هفت ولایت از سوی پولیس بازداشت شدند.
دفتر مطبوعاتی وزارت امور داخله روز گذشته با نشر خبرنامه‌یی گفت: پولیس مبارزه با جرایم جنایی، ۲٤ تن را در پیوند به سرقت، اختطاف و فساد اخلاقی در جریان ۲٤ ساعت اخیر از هفت ولایت کشور بازداشت نمودند.
از میان آنان؛ یک گروه شش نفری از سارقان مسلح و حرفه‌یی از ولایت خوست، هشت تن در پیوند به سرقت از لوگر، چهار سارق مسلح و مشهور از کابل، سه تن در پیوند به سرقت از کندز، یک تن در پیوند به اختطاف یک صراف از پکتیکا، یک سارق از هرات و یک تن دیگر در پیوند به فساد اخلاقی از ولایت غزنی بازداشت شدند. **ص۵**

لوګر کې د څښاک اوبو دوې شبکې جوړېږي

شریعت: د لوګر ولایت په خروار او څرخ ولسوالیو کې د ۱۵ میلیونو او ۶۰۰ زره افغانیو په لګښت د څښاک اوبو د دوو شبکو د جوړولو تړون د پراختیایي شوراګانو سره لاسلیک شو.
د دغه ولایت د کلیو، بیا رغونې او پراختیا ریاست مسوولینو وایي، چې دغه شبکې د خروار ولسوالۍ په عمرخېلو او خواجه کلي او د څرخ ولسوالۍ په آبجوش کلي کې د یونیسف موسسې په مالي ملاتړ د ۱۵ میلیونو او ۶۰۰ زره افغانیو په لګښت جوړېږي.
نایب خپل زیاته کړه، چې د یادو شبکو په بشپړېدو سره به ۱۰۰۰ کورنیو او د یوه ښوونځي ۳۵۰ زده کوونکو ته به د څښاک اوبه برابرې شي.
د یادونې وړ ده، چې له دې وړاندې هم د دغه ولایت په بره کې برک او څرخ ولسوالیو کې د څښاک اوبو د دوو شبکو چارې پیل شوې وې.

بغلان کې د سرې میاشتې روغتیایي ټیمونو نږدې د ۱۰۰۰ کسانو درملنه کړې

د بغلان د افغاني سرې میاشتې روغتیایي ټیمونو تېره میاشت په برکې ولسوالۍ کې د نږدې ۱۰۰۰ کسانو درملنه په وړیا ډول کړې ده.
د دغه ولایت د والي ویاند ملا علم مجیدي د باختر آژانس سیمه ییز خبریال ته وویل، چې د افغاني سرې میاشتې روغتیایي ټیمونه د بغلان د لرې پرتې برکې ولسوالۍ په هغو سیمو کې په فعالیت **۵مخ**

ملګري ملتونو: افغانستان کې له بې سرپرسته کروندګرو ښځو سره مرسته کوو

د ملګرو ملتونو د کرنې او خوړو سازمان وایي، افغانستان د دغه سازمان بېړنیو پروګرامونو ته اړتیا لري. د کرنې او خوړو سازمان مسوولین زیاتوي په تېر کال کې یې د افغانستان په کلیو **۵مخ**